

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău
Judecător: S. Papuha
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: N. Vascan, E. Clim, I. Cotruță
Instanța de recurs: CSJ
judecători: N. Clima, T. Chișca-Doneva, I. Druță

Dosarul nr. 2rh-247/16

Î N C H E I E R E

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat, Ion Druță

examinînd cererea de revizuire declarată de către Pronoza Fiocla,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pronoza Fiocla
împotriva lui Șușu Mihai, intervenienți accesorii Oaserele Larisa, Ilescu Vasile,
Caușnean Iurie, SRL „Mastas Brio”, privind încasarea datoriei în sumă de 38 000
dolari SUA, 1 400 euro, 57 000 lei și a cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2014, recursul împotriva
căreia prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2014 a fost
declarat inadmisibil,

c o n s t a t ă :

La 06 aprilie 2012, Pronoza Fiocla s-a adresat cu cerere de chemare în judecată
împotriva lui Șușu Mihai, intervenienți Oaserele Larisa, Ilescu Vasile, Caușnean
Iurie, SRL „Mastas Brio” privind repunerea în termen, încasarea datoriei în sumă de
38 000,00 dolari SUA, 1 400,00 Euro, 57 000,00 lei și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în perioada anilor 2004 - 2006 a
împrumutat pîrîtului, în mai multe rate sumele de 38 800 dolari SUA, 1 400 Euro și
57 000 lei.

În confirmarea acestui fapt indică reclamanta că împreună cu pîrîtul au întocmit
o dare de seamă, act de verificare între părți, unde pîrîtul a recunoscut faptul primirii
sumelor de bani și a promis ca pînă la 01 ianuarie 2010 v-a restitui integral sumele
date. Deși pîrîtul nu a lăsat careva înscris în acest sens reclamanta l-a crezut, avînd
încredere în el.

A mai menționat reclamanta că la 16 iulie 2005 pîrîtul a primit de la ea sume de
1 500 dolari SUA - pentru repararea automobilelor, la 20 iulie 2005 a primit suma de
1 000 dolari SUA pentru construcția casei, la 09 august 2005 - pentru repararea
automobilelor - 1 000 dolari SUA și 1 000 - euro, la 23 august 2005 a primit 200,00
euro pentru construcția casei, la 29 august 2005 a primit 1 000 dolari SUA pentru
automobile, la 01 noiembrie 2005 a primit 1 000 dolari SUA pentru construcția
casei, la 22 noiembrie 2005 a primit 1 000 dolari SUA și 200 euro pentru procurarea

biletului la avion pentru plecarea în SUA, la 07 septembrie 2005 a primit 57 000 lei pentru construcția casei. De asemenea în perioada anilor 2004 - 2005 pârîtul a primit de la reclamantă suma de 33 300 dolari SUA în mai multe rate pentru construcția casei, procurarea ferestrelor, procurarea și repararea automobilelor importate din SUA și pentru plecarea în SUA.

La începutul anului 2010 relațiile dintre reclamantă și pârît s-au înrăutățit și pârîtul a refuzat să-și onoreze obligațiunile și să restituie sumele împrumutate.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta Pronoza Fiocla a înaintat o cerere de concretizare a cerințelor acțiunii, solicitînd repunerea în termenul de prescripție pentru examinarea litigiului, încasarea de la pârît suma de 38 000 dolari SUA, 1 400 euro și 57 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 11 iulie 2013 acțiunea a fost admisă integral: s-a încasat de la Șușu Mihail în beneficiul reclamantei Pronoza Fiocla datoria în sumă de 38 000 dolari SUA, în MDL conform cursului oficial al BNM la momentul executării; s-a încasat de la Șușu Mihail în beneficiul reclamantei Pronoza Fiocla datoria în sumă 1 400 Euro, în MDL conform cursului oficial al BNM la momentul executării; s-a încasat de la Șușu Mihail în beneficiul reclamantei Pronoza Fiocla datoria în sumă de 57 000 lei și cheltuielile de judecată formate din achitarea taxei de stat la înaintarea acțiunii în sumă de 250 lei; s-a încasat de la Șușu Mihail în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 16 728,02 lei; s-a menținut măsura de asigurare a acțiunii aplicată prin încheierea nr. 2-10164/2012 din 01.11.2012 pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii, după care se anulează măsura de asigurare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2014 a fost admis apelul declarat de Șușu Mihail, casată hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 11 iulie 2013, fiind pronunțată o nouă hotărîre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 11 august 2014, în termenul prevăzut de lege, avocatul Dljanschi Elic în interesele Fioclei Pronoza a declarat recurs, solicitînd casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2014, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2014, recursul declarat de avocatul Dljanschi Elic în interesele Fioclei Pronoza împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2014 a fost recunoscut inadmisibil.

La 22 octombrie 2016, Pronoza Fiocla a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2014, solicitînd admiterea acesteia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2014 și judecarea pricinii conform regulilor generale stabilite.

În motivarea cererii de revizuire, invocînd prevederile art. 449 lit. b) CPC, revizuenta a indicat că au apărut noi circumstanțe de importanță esențială pentru litigiul dedus judecării. Invocă că, raportul de constatare tehnico-științifică nr. 434 din 17 august 2016 confirmă că înscrisul în actele prezentate de reclamant în cadrul examinării cauzei au fost efectuate de aceeași persoană care a efectuat înscrisul în actele efectuate de pârîtul Șușu Mihail.

Verificînd temeiurile invocate în cererea de revizuire în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de

Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 448 alin. (4) CPC, cererile de revizuire împotriva deciziilor curților de apel în privința cărora Curtea Supremă de Justiție s-a pronunțat printr-o decizie asupra inadmisibilității se examinează de Curtea Supremă de Justiție.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC cu anexarea probelor ce le confirmă.

Temeiurile declarării revizuirii sunt expres prevăzute în art. 449 din Codul de procedură civilă care poartă un caracter exhaustiv.

Instanța de judecată reiterează că, revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului. Prin urmare, nu orice circumstanțe sau fapte pot servi temei de revizuire, ci doar acelea care întrunesc exigențele legii.

În conformitate cu prevederile art. 449 CPC al RM, revizuirea se declară în cazul în care:

a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu pricina care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii;

c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională..

Revizuirea este posibilă doar în cazurile în care sunt invocate și sunt probate circumstanțe, fapte ori evenimente care sunt esențiale pentru litigiul examinat și de

natură să influențeze soluția adoptată.

Colegiul relevă că revizuirea unei hotărâri emise de către instanță este posibilă doar în cazul în care solicitantul, după devenirea irevocabilă a hotărârii, probează existența unui temei din cele prevăzute de art. 449 CPC. În același timp, acest temei trebuie să vizeze situația de fapt, care a fost obiectul examinării.

Din textul cererii de revizuire, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că revizuenta solicită revizuirea deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2014, invocând în calitate de temei lit. b) a art. 449 CPC.

Astfel, potrivit normei invocate, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

Colegiul reține că, pentru a redeschide procesul în baza temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) CPC, este important ca circumstanțele sau faptele date, existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente.

Astfel, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, ele urmînd a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Cu referire la pretensele circumstanțe noi aflate de revizuenta Pronoza Fiocla precum că raportul de constatare tehnico-științifică din 17 august 2016 confirmă că înscrisul în actele prezentate de reclamant în cadrul examinării cauzei au fost efectuate de aceeași persoană care a efectuat înscrisul în actele efectuate de pîrîtul Șuşu Mihail, Colegiul le reține ca fiind irelevante speței. Or circumstanțele noi invocate de revizuentă, au apărut/ s-au constatat ulterior emiterii deciziei contestate (09 iulie 2014).

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ conchide că circumstanțele invocate de revizuent drept temei de revizuire, nu se încadrează în cele exhaustiv prevăzute la art. 449 CPC.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului CEDO, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci cînd instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului caracterului irevocabil al hotărîrilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de

a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Revizuirea nu trebuie considerată un recurs camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare. Din considerentele menționate Colegiu consideră că prezenta cerere de revizuire nu poate fi admisă.

Astfel, Colegiul conchide că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, or retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile produce efecte grave pentru părți, întrucât se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, fiindcă unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul stabilității raporturilor juridice, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea, legea (art. 449 CPC) admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În baza celor expuse și în conformitate cu art. 449, 451-453 CPC al RM, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Pronoza Fiocla împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 iulie 2014, emisă în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pronoza Fiocla împotriva lui Șușu Mihai, intervenienți accesorii Oaserele Larisa, Ilescu Vasile, Caușnean Iurie, SRL „Mastas Brio”, privind încasarea datoriei în sumă de 38 000 dolari SUA, 1 400 euro, 57 000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Galina Stratulat

Ion Druță